

TELEGRAFULU ROMANU

Telegraful este de două ori pre septembra:
Duminică și Joi. — Prenumeratia se face în Sabiu la expeditia foie, pre afara la c. r. poste cu bani gata prin scrisori francate, adresață către expeditia. Pretul prenumerării pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 36.

ANULU XXII.

Sabiu in 9/21 Maiu 1874.

tra celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu 8 fl. și pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru principalele și teritoriile pre anu 12 1/2 fl. anu 6 fl.

Inseratul se plătesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirul, pentru două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetare cu 3 1/4 cr. v. a.

Scurta reflexiune.

"S. D. Tageblatt" astăzi cu calea a face din o modestă serbare a junimeii noastre studiouse de aici, ce avu loc în 3 Maiu st. v., o formală demonstrație politică din partea românilor, trambitându-o într-un articulo de fond în modulu celu mai bombasticu. Numita făță începe cu serbarea naționale în biserică "catedrale metropolitana", carea biserica noastră, durere! de către nu o avem încă, între alte este și cauza aceea, ca cetatea nici până în dia de astăzi nu s'a aflată dispusă de a dă unu locu corespondientului pentru edificarea unei "catedrale metropolitane"; cu totuția ca multu bine are cetatea nu numai dela cetățenii români permanenti în Sabiu, dar și dela adunările cele multe bisericesc, cari se tienă aci, precum și dela junimea cea numeroasă română, carea se aduna în giurul centrului nostru bisericesc spre a-si completa studiile sale, dar și dela concursul celu mare alu românilor din giurul Sabiului, carii au contribuit și contribuie și în dia de astăzi la industria cetățenimiei și a "millionarilor" săsi din apropierea Sabiului. De altă parte multiamintu pentru afecțiunea neașteptată a foiei săsu atinse către români și am dorit că afecțiunea aceasta sa fie mai durabile decât săratările din 1848, mai sincera decât procedura din 1850 *) și reichensteinisarea din 1863/4. Si de către este, acea ce trebuie sa fie, că să tragem velulu uitării preste totuția cele din trecut, români suntu gata a intinde mâna spre a zidi bunastarea patriei în cea mai deplina armonie și concordia cu toți conlocutorii din trecuța, fia ei de ori-ee naționalitate. Aceasta a fostu, este și va fi, ideea conductoarei în vederile noastre politice, o ideea, carea și are radacina sea în caracterul poporului român, carele cu o tenacitate de feru și-a pastrat patriotismul neînfrântu prin vicissitudinile a opere predice secolu și carea s'a lăsat de principiu fundamentală la procederea românilor și în anul celu memorabil delă 1848. Aceasta curat și lăpide o dorim și astăzi și dela alții.

Pre cătu suntemu dară de cu recunoștința făiei săsu amintite pentru ea a lăsat, în modulu aretat, actu despre, cum am să disu, modestă serbare, pre atâtă am dorit, că spre ajungerea scopului, ce credem să luăm urmarim totuția cătă ne numim fii patriei, să lucrămu din totuția poterile spre a obține diferențele dintre diversele naționalități, nu înse să le lăsăm, amenintându de o parte și de alta parte, dandu lucrurilor alta fată de cum este în realitate.

Eramu cu multu mai multamiti, de către articolul din cestione trată lucrul și după cum a fostu, căci folosea forțe multu în totuția direcție.

Principele Milaș a sositu Dumineca în București. "Pressa" intempina în Nr. seu din acea zi, art. din dia precedenta, pre înaltul șope cu urmatorele:

Mâne Dumineca (4 Maiu) va sosi în București A. S. Principele Milaș al Serbiei M. S. domnitorului, insotit de d. generalu Florescu și d. maresalul alu curției domnesci, va intempina pre A. S. Principele Milaș

*) Se dicea pre atunci că unde intr'unu actu sasescu: "Da der Walache von Natur aus träge und feige ist...." ("De ore-ee românu e lenesiu și fricosu după natură lui...." și apoi a urmatu desarmarea confiniarilor (granitierilor) români, alătura cu cei secuiesci, carii atunci erau rebeli.)

la Giurgiu pe unde se voru intorce în capitală, între orele 1 și 2 după amedi.

Suveranul Serbiei facendu acăsta vizita suveranului României și indată după vizita dela Constantinopole, voiesce a aretă românilor ca nimicu nu-lu poate face a uită legaturile de amicitia traditională și de interes comune ce legă pre cele două popore vecine, cari au traitu de seculi în armonie și care, precum au avutu aceleași suferințe în trecutu, au și aceleași aspirații în viitoru. De acea M. S. domnitorul să națională intrăgă voru primi cu bratiele deschise și voru serbatorii din totuția inimă pre suveranul bunilor nostri vecini serbi. Poporul nostru va salută cu totuția inimă și vesela pre A. S. principele Milaș, care după mama este de origine română, și care după ce a cunoscutu România fiindu copil, o revede astăzi că suveranul Serbiei.

Salutăm și noi cu cea mai via placere venirea principelui Milaș în medioul nostru, și credem ca prin aceasta suntemu totuția deodata echo alu sentimentelor intregei națiuni române.

In siedintele loru de astăzi cameră și senatul, astăzi despre venirea principelui Milaș, au decisu în unanimitate că biourile prezidențiale și câte o deputație trasa la sorti să mergă că din partea reprezentanții naționale la palatul să felicite de buna venire pre A. S. principele Milaș.

Aflăm cu multamire ca A. S. Principele Serbiei va sta mai multe dîni în medioul românilor, care lu voru serbatorii nu ne indoim, cu inima voioasă și cu cea mai mare bucurie.

Totuția confesiunile și-au ridicatu vociua loru în contră proiectului ministerial de lege pentru scările medii apărându-si autonomia loru.

Intrebămu, ca a facutu ceva senatul scolarul alu consist. nostru archidiecesanu gr. or. în cestinea aceasta, spre aperarea autonomiei scărelor noastre confess. medii și a sacrificiilor aduse de către creștini: gr. or. pentru acelea?

Asceptăm grabnicu respunsu.
Sabiu in 6/18 Maiu.

Unu S.—nu.

Nouă împartire teritoriale a Transilvaniei.

(Urmare.)

Dupa slatorirea principiilor schitiate mai susu subcomitetul a trecut la aplicarea loru practica și a lăsat la desbatere acele determinații din proiectul de lege subsemnatu de către ministeriul de interne, cari privescu cercurile dincolo de délulu mare. 1. Subcomitetul nu tiene de corespondență impreunarea comitatului Zarandului cu alu Hunedorei, fiindu ca e tema, ca elementele ce constituie esclusiv comitatul Zarandului, sădăcăndu-se în Hunedore, voru conturbă aci în mesura mare echilibrul național.

Dora în interesul administratiunei și profitabilită, a incorporă scaunul Orestie la comitatul Hunedorei, fiindu ca elu și osia se tiene prin interesele comunicatiunei și comerciului și prin poziția sea teritoriale de acesta și formă după natură sea o parte intregitoria din trecuțu. E adeverat, ca scaunul Orestie astăzi se tiene încă de fundul regiunii, prin urmare că în acea categoria pusa de subcomitetu despre carea s'au disu, ca impreunarea elementelor straine să se incungișe după cătu se va potă. Dara după cum amintim positia sea naturală a scaunului Orestie, atingerea lui de totuția dilele

cu comitatul Hunedorei eschide ori cea cea combinație, asiincă incă subcomitetul crede, ca va detrage din posibilitatea unei administrații mai bune, de către n'ar fi pronunciatu necesitatea incorporării lui la comitatul Hunedorei.

Subcomitetul doresce ce e dreptu, că să se incungișe după cătu se va potă impreunarea elementelor straine, dărânsul privesc scaunul Orestie togm'a de unu atare, unde incă marginile posibilității, pentru ca scaunul Orestie cu micimea sea extraordinaria și numerul celu neînsemnatu alu populației sele nu se mai poate sustine și s'ară potă adaugă numai la Sabiu, respective la fundul regiunii, ceea ce înse aro si impreunatul cu o însarcinare prea mare pentru populația din scaunul Orestie, întră cătu acăstă s'ară adaugă la unu punctu centralu, care e forte departat de ea și la care nu o duce nici unu interesu; cu unu cuvânt, combinația din urma e lipsită de totuția condițiile oportunității geografice și administrative.

Afara de cele dîni mai susu mai pledeză pentru impreunarea scaunului Orestie cu comitatul Hunedorei încă și impreunarea, ca cea mai mare parte din populația acestui scaun doresce cu bucuria acăstă impreunare și ca în cele dîne municipiile amintite relativ la raporturile dreptolui de posesiune și la dreptul privatul nu dămu preste atari exceptiuni, cari aru merită o deosebită considerație; e faptă și aceea, ca teritoriul amintit fiindu în stresă legătură să te-enuți într-unu tempu, în decursul mai multor diecenie de unu și acelă si cadrul de administratiune și nenumeratele interese comune basate în relațiile fizice ale ambelor municipiile și dezvoltate din atingerea de totuția dilele au impeditat frecările și au facutu posibila administratiunea.

Subcomitetul nu scapă din vedere nici acea impreunare, ca prin unirea scaunului Orestie comitatul Hunedorei și va înmulți în modu considerabilu înțelijința și elementul cetățenescu, ceea ce după interesele identice ce le au ambelor municipiile va fi numai favorabilu pensylguvernamentu.

Dreptu aceea comitetul nu se poate invoca că comitatul Zarandu să se impreune cu comitatul Hunedorei, astăzii în interesul administratiunei, că scaunul Orestie și se incorporeze la comitatul Hunedorei.

In inteleșul proiectului de mai susu facuto de către subcomitetu acestu mu-nicipiu cu numirea: comitatul Hunedorei, cu locul funcțiunii în Deva, va cuprinde unu teritoriu de aproape 120 milă cuadratice constându din 215,000 susfete și solvindu contribuție directă 470,000 fl. v. a.

2. Subcomitetul nu potă acceptă din asemenea considerații nici comitatul cetăței de balta proiectatul decâtă ministrul de interne, asiincă precum e proiectatul și anume nu se potă invoca, că întregul comitatul cetăței de balta de acum să se impreune cu comitatul Albei Inferior, fiindu ca prin acesta s'ară înființă unu comitatul astăzi de estinsu și încorporat, cătu cu privire la relațiile Transilvaniei ce nu motivă atari comitate mari, numai va îngreuna administratiunea.

Comitetul astăzi a fi motivată impreunarea, că acea parte din comitatul cetăței de balta de acum, care după natură sea gravitate către comitatul Albei Inferior, prin urmare partea apusenă ce începe la Cetatea de balta să se unească cu comitatul Albei Inferior, fiindu ca

comitatul Cetăței de balta de acum nu se poate sustine că municipiu independente porțe pentru ca configurația sea verită fiindu între alte municipii nu se poate aronda în modu ratiunalu, parte pentru ca extensiunea, populația și capacitatea sea de contribuție e neînsemnată.

Aceeași parere împartășește subcomitetul și cu privire la scaunul Ariesiului, care asemenea trebuie să se distribue și anume astfel, că jumătatea sea mai mare, ce gravitate către comitatul Albei Inferior, să se incorporeze la comitatul acesta, o parte mai mică inse, alu cărei centru de greutate cade mai tare spre Turda, la comitatul Clusiu.

Subcomitetul pre de departe nu e nici de parere, că să se adauge la comitatul Albei Inferior, asemenea și unele părți din comitatul Turdei cari în respectu geografic se tienă mai multă de comitatul Albei Inferior și suntu despartite de Turda și Colosiu prin greutățile însemnante ale terenului, precum e districtul Torozkó și acea parte din comitatul Turdei, ce se estindă aproape până la Topoșalva în teritoriul comitatului Albei Inferior; dără acele părți din comitatul Albei Inferior, cari se estindu în teritoriile scaunului Sebeș și Sabiu, despartindu-se de către oală trebuie să se dea acelorui comitat în alu căror teritoriu se estindu.

Pentru municipiul arondat în modu acesta numirea: "Comitatul Albei Inferior" trebuie să ramane și pentru însemnatatea sea istorică, ce o avu acest comitat în desvoltarea teritoriului dincolo de dealul mare.

Locul pretorial aru și sa fie celu de acum, adică Aiudu.

Acestu comitat constituță pre baza propunerilor facute mai susu de subcomitetu va constă din aproape 100 milă cuadratice cu o populație de 300,000 susfete și va solvi o contribuție de 620,000 fl.

3. Comitatul Turda după parerea subcomitetului nu se poate sustine din considerații către administratiune. Acestu comitat se estindă în o dungă anugă până către capul resaratului alu Transilvaniei; e caracteristicu, ca (acest comitat) a avută dănu locuri pretoriale Turda și Reginu, propriamente înse unu. Spre media-nopțe formă locul pretorialu alu comitatului Albei Inferior, spre media-dă Clusiu atari puncte centrali fizice pentru acestu teritoriu, cătu formarea unui comitat sanatosu și plin de viață între aceste dănu impreună unu alu treilea centru e imposibilă și fără de acăstă și motivată. Unu comitat, alu căruia estindere în lungime e cam 40 milă, latimea îose numai 1—3 miluri, nu se poate sustine-de căstă configurație deosebită nu este motivată nici prin considerații geografice și de comunicări e dăru nici prin alte considerații. Deçi e neaperat de lipsă, că comitatul Turdei să se împartă și anume astfel, că teritoriul seu celu lungu să se împarte în dănu părți, partea vestică să se incorporeze la comitatul Colosiului, cea oestică înse la comitatul Reginu formatu în acelu teritoriu.

Prestă asemenea desproporții teritoriale dănu și în comitatul Colosiului: și aici se pare a fi neînconjurabilă despartirea părților resaratene, totusi subcomitetul crede, ca acestu comitat fiindu Clusiu că punctu centralu de o însemnatate remarcabilă să nu se trăca cu vedere, ci (subcomitetul) e de parere, ca din partea apusenă a Turdei și din

partea saugului Arisulu neincorporata la comitatul Albei inferiore, care grăbită către Turda, respectiv către Clusiu, să se formeze un comitat rotundită, vîsorul de administrat, provizoriu în deșul cu linii de comunicatiune și punctul de vedere al reportelor naționalitătilor destul de vital.

Locul oficialu al acestui comitat, în care să se sustina ambele nume Colosiu—Turda, să fie Clusiu; teritoriul lui va fi aproape 160 miluri cuadrate, populația 340,000 suflere, prestatia unei contributiuni 700,000 fl.

Comitatul Dobâca asemenea nu se poate sustine că municipiu independent să deosebește din acel considerațiunii, caru fura decisive la comitatul Turdei, după parerea majorității din subcomitet, și mai oportun, că să se despartă părțile lui ce se intindu spre apus și să se încorporeze la Reginu, Gestul înse să se impună cu Soluocu interior.

(Va urmă.)

Dietă Ungariei.

Budapest' 11 Maiu n. (Casăa reprezentanților.) Dupa deschiderea siedintei și autenticarea protocolului din siedintă trecută.

Deputații Capp, C. Dekányi substerne nisice petitioni in causă arondarei municipali.

Dr. Mich. Politu substerne o propunere de concluzu, în a cărei motivare sunt numerate lote defectele ce bantuită și administrationea din confiniu militariu. Propunerea indigăză și modul cu se voru potă delatură aceste scaderi. Propunerea sună:

Casăa sa esmă din sinulu seu o comissonsie de ancheta deosebită constatării din 11 membri, carea în contielegere cu guvernul, pe baza datelor ce stau acestui la dispunetionile și pre bazea datelor din alte părți să examineze din temei, după ce se voru ascultă deputații din fostul confiniu militariu și la casu de lipsă și alti barbati de incredere, — starea fostului confiniu militariu atât din punctu de vedere al justiției și al administrationei, căru și din punctul de vedere naționalu-economica și de cultura cu considerația către defectele enumerate mai susu (in motivare) și către altele ce voru mai ajunge la cunoștinția publică din alte părți, și să propuna pâna la cea mai de aproape sesiune a Casei lote dispunetionile necesarie spre a vindecă gravamele aduse și a linisci pre locitorii din părțile acelea.

Acăsta propunere de concluzu se va tipari și discută la tempul seu.

Dep. Dan. Irányi după o scurta motivare substerne urmatoreea propunere de concluzu:

De ore ce crășa de bani și de creditu tiene de unu anu incocă crescându din di in di in modu totu mai spaimentatoru și casiona in lote părțile societăției devastaționi mari;

de ore ce afara de acesta și parte din acăsta cauza, parte din cauza recoltăi rele de mai multi ani poporul mai serco suferă in unele părți ale terei de lipsă de lucru și se luptă cu calamități, bă in unele locuri chiar cu fomea;

de ore ce dispunetionile luate de către legislativa in direcționea acăstăi s'au arătatu a fi nesuficiente;

de ore ce delaturarea acestora rele după căru se va potă, se pare a fi necesaria și neamanavera atătu din considerații umanitarie și economice, căru și in interesul de a conservă capacitatea de contribuție, asia dăra in interesul erariului, bă chiar și din punctul de vedere al sigurătății publice:

Casăa sa indormeze pre guvernul a face căru mai curendu dispunetionile necesarie atătu cu privire la crășa de bani și creditu, căru și relativ la o alinare folositoră a lipselor amintite.

Propunerea se va tipari. Cându se va luă la discussiune, Cameră va decide mai tardiu.

Referentele Lad Szögyéni substerne raportul comissonsiei petitionarăe despre seri'a 43 a petitionilor incuse, care se va pune la ordinea dilei in siedintă de Sambata.

Ref. Arp. Kubinyi substerne raportul comissonsiei centrale despre proiectul de lege relativ la clădirea unui edificiu oficialu pre sămă ministrialu pentru aperarea terei.

Acestu raportu se va tipari.

Casăa trecându la ordinea dilei primesce in a treia etapă proiectul de lege relativ la bălă orientale de vite și după o discussiune lungă acceptă §. 54 din legea notarială asiă precum l'a compus conferintă din urma a dea-kistiloru §. 5 care fu lasatu in suspensu pâna la rezolvirea §-lui prememoratu, se primesce asiă precum l'a substerne comissonsia centrală.

Cu aceste se inchide siedintă.

Discursul diai dep. Dem. Bonciu rostitu in sied. din 4 Maiu a Camerei deputaților.

(Urmare)

D. ministru de justiția au splicat fără bine in pucine cuvinte cu ocasiunea trecută cuprinsulu legii de naționalitate.

setiune? Nu pentru că Ddieu ne onorează mai putien, elu ne onorează din contra mai multă. Intră căru? Omenii de pre acale tempuri erau mai neprincipali; tomai s'au fostu departatul dela idolatria spiritulu loru eră tempitu și nesimtoriu.

Declinai numai la cele pamentesci, și intru acea și aflatu cea mai mare bucuria, despre cunoștința darurilor spirituale nu eră vorba; gratia Duchului, carea numai prin credinția se percepe, nu o cunoșteau. Pentru acea se intemplau minuni. — Căci unele din darurile spiritului săntu, suntu numai in modu invizibilă și prin credinția cuprindiveri, iéra altele, avendu semne externe, conduce pre cei necredinciosi la credința. — Iertarea pecatelor, este unu ce spirituale, charulu e nevidibile. Cum ni se stergh peccatele nu potem vedea cu ochi trupesci. Pentru ce? pentru că se curatîe sufletul și sufletul nu se poate vedea: curatirea de peccate este asiă dăra unu daru spiritual, care nu cade in simțuri.

Ci a vorbi in limbi diferențe inca este o lucrare a spiritului săntu, inse totusi se simte și dinasara și lumină celui necredinciosu in ochi. Locrarea (influiția) nevedința a spiritului asupra sufletului se revelă și manifestă in limba carea se aude. Pentru acea și Pavelu dice: „Fia-cărui se dă iertarea Duchului spre folosu“ (I Cor. 12. 7). Eu acum, nu am lipsa de minuni. — Pentru ce?

D-sea spuse ca prin aceea de o parte s'au asecuratu statul limbă sea oficială, iéra de alta parte naționalităților, respective dreptulu de a se potă servi de limbă loru după ecuitate și intre marginile esigiștilor statului. Eu inca totu asiă amu intielegu lega de naționalitate, asiă o intielegu și acum, dăra prescriptelor acele legi nu se respunde prin testulu de facia, prin urmare din astă cauza vreau de o parte schimbarea lui, iéra de alta parte pentru evantul ca in tiéra multe se intempla altimătre, restalmacindu-se prescriptele legii. Constatat este si eu insu-mi m'amu convinsu in persoana din esperintia că există judecătorii, caru redicându-se asupra legii și desconsiderandu prescriptele ei, facu dispunetionile de capolu loru, bă dău chiaru și ordinatii. Asiă s'au intemplat, onorab. cam. la Albă-Ioli'a, la noi in Aradu, și in Zemboru. §. 2 alu legii prescrie, că acolo unde limbă naționalității cutare este in usu, sa se conserve usul pâna la alta dispunetion a legii, totu și judecătorile amințite au aflat cu cale a ordonă ca nu voru primi de căru acte compuse in limbă magiară. Este de prisosu a spune ca judecătoriele resp. nu au fostu indreptatiale a face acăstă. Nu me indoiesc unu minutu, ca ministrul de justiția va urmă după rigore legii și va indrumă judecătoriele resp. că să respecteze legea. Totu odata potă incredintă pre dlu ministru, ca de va urmă după principiile caru le-au dezvoltat spicându legea de naționalitate și deca va face a se să se execută in prace, totu naționalitățile terei voro intempiță actele sele cu incredere și multiemire.

No voiu și credo ca nici cameră nu poate avea intenționea de a se creă legi caru se pătu și restalmacite, din astă cauza dorescu că testulu sa se formuleze căru se pătu de chiaru, pentru că de este vre unu terenul alu vietiei sociale unde trebuie să concedem libertatea limbii, acelă fără indoială este regularea relaționilor private de dreptu căroru trebuie să li-se deo totă libertatea. Chiaru căndu amo vră sa luăm acestu dreptu nu este in poterea noastră, pentru că este impossibilu a impiedecă prin lege, că nimenea sa nu cutedie a scrie vre unu documentu in alta limbă de căru in cea magiară. Cameră nu poate avea acăstă intențion. Multi credu, ca unu documentu publicu, cu autenticitatea sea, Ddieu mai scie ce actiune de statu reprezentă. Eu altimătre pricepu lucrul, in vieti publică este necesariu că relationile de dreptu ce există intre părți sa aiba garantia, autenticitate, pentru că nimenea sa nu le pătu și sa nu dea ansa la procese interminabile, căci cu căru autenticitatea docu-

mentului este mai mare, cu atătu mai bine se garantă și dreptul. Intre documentele notarilor publici și intre cele private eu nu cunoscu alta osebire de căru numai criteriu autenticității. De aici nu urmă, cumca documentul pentru că are valoare pre totu teritoriul, nu s'ară potă redactă in alta limbă, de căru numai in cea magiară. Permitet mi domnilor a vi spune, că unu cambiu scrisu in limbă nemțiesca, — are valoare pretotindenea unde și-are competitivă. Apoi nici documentele notarilor publici nu au valoare pretotindene, de căru numai acolo, unde părțile obligate să-ău competitivă loru. Argumentatiunile ca documentele notariali nu se potu redactă in altă limbă, de căru numai in limbă magiară, eu, cu privire la relationile noastre, le consideru de pure sofism.

Domnul deputat cu sofismă dsele sa aiba bunătatea de a mi spune cum intielegă d-sea cauza cetățenilor de difere naționalități. Se duce la notariu publicu, d. e. barbatul cu muierea, dintr-e cari nici o parte nu scie unguresc, pentru că din intemplare amendoi au crescutu in imprejurări, de n'avura trăbunita de limbă magiară, amendoi înse cetescu și scriu in limbă loru, a-com densii ceru notariului sa le facă un contractu de casatoria, spunendu-i punctele invoieci loru. Notariu i asculta, apoi se pune și scrie contractul in limbă magiară, din care părțile nu pricepnicu nici unu cuventu. Notariu spunendu-i ca după lege documentele originali numai in limbă magiară se potă redactă, li explica totu odata cuprinsulu documentul. Cum se potrivesc acăstă cu trebuințele vietiei, și cu usul limbii? eu unu nu sciv, voru scă pătu sustinătorii votulai separatu. — No me voi incercă sa combatu pâna in amenunte contra propunerea, voi face numai căteva observații. Raportorul votului separata dice — și d-sea crede ca dice lucru mare, — că din ecuitate sa se concedă părților a se intielegă in limbă loru cu notariu p. astă e un'a, iéra altă că părțile sa aiba dreptul a cere notariului documentul in traducție autentică. Sustinătorii votului separata recunoscu insi-si ca acăstă procedere va cauza părților spese mai multe, dăra va cauza insu-si notariului, pentru că in tienoturile unde locuitorii se tienu de mai multe naționalități, invederatu este ca notariu va trebui sa indoiescă personalul seu, pentru că documentele trebuie traduse in limbă poporului resp. de unde urmăria ca se dupica și lucrul și spese. — Scopul înse nu este că părțile sa poseda unu documentu scrisu ungu-

FOLIOGRA.

Serbatoreea a cinci-dieci de lire, pogorirea săntului duchu (Rosalile.)

S-lulu Ioanu Gura de avu.

(Urmare.)

Ci pentru ce, se dice, acum nu se intempla minuni? Me rogu de atenționea voastră. De către mulți, adese și totu deun'a, mi s'au pusu acăstă intrebare. Pentru ce, intră inceputa toti cei botezati vorbiau in limbi, și acum nu? Mai intăiu vomu inveni, ce insenmă a vorbi in limbi și apoi vomu spune cauza acestui fenomen. — Ce insenmă a vorbi in limbi? Cei botezati, vorbira de odata in limbă indienilor, egiptenilor, persilor, scytilor, thracilor. — Unul intielegea mai multe limbi, și cei ce se boteză acum atunci i-si și audiu potendo vorbi totu in atate limbi. Pavelu alături oamenilor carea erau botezati cu botezul lui Ioanu și le dice: „Ati luato Duchulu săntu, după ce ati crediut?“ Ei respunseră: „Nici de este Duchulu săntu amu auditu. Dupa acea demandă, și ei s'au botezatu, și punendu-si Pavelu mănuile preste densii, au venită Duchulu săntu și vorbiau in limbi“ (Fap. 19. 2). Pentru ce s'au luato dela oameni astăzi gratia săntului Duchu, și nu le stă la dispu-

Pentru ca amu invetiatu sa credu in Domnul și să fără minuni. — Celu necredinciosu are lipsa de amanet (zelogu); eu inse credu și nu amu lipsa nici de amanet, nici de semne. De-si nu vorbesca in limbi straine, totusi scio, ca sum curatul de peccate. — Acei atunci nu aru fi crediutu, de nu aru și vedintu semne. Pentru acea li s'au datu semne, că garantii ale credintei, astu-feliu căru aceleia nu le-au primitu că credinciosi și că necredinciosi, că sa devina credinciosi. — Acăstă o dice Paavelu: „Semnele nu sunt ale credinciosilor, ci a necredinciosilor.“ (I Cor. 14. 22). Voi, pentru acea, ca Ddieu a subrasu dela noi darul minunilor, nu sunteti mai putien (pentru că fata de mine) ci mai multu de onoratu. Elu vrea prin acăstă sa descopere credința noastră, de ore-co și fără amanet și semne credem, și pentru acăstă a să facutu. Acei din cauza lucrărilor nevedințe ale Duchului nu i-aru și crediutu, deca nu aru și primitu că garantii semne. Eu i oferu credința mea fără semne. — Acăstă este cauza, de acum nu se mai facu minuni. —

Ei bucurosu a-si vorbi inca despre obiectul serbatorei și a-si aretă ca ce suntu Rosalile, pentru ce s'au impartit darurile gratiei intru acăstă di; pentru ce după diece dile, și in limbi de focu. — Ci vedea ca invetiatu acăstă aru recere multu tempu. Pentru acea inca pu-

tieni și voiu sa-mi incheiu cuvintarea. — Cându s'au implinitu dio'a a cinci-diece, s'au aretatu loru limbi impartite că de focu; nu era focu, ci numai se parea a fi focu, că sa nu aduci niciun simțivere in conceptul Duchului săntu. Căci prenum la Iordanu, nu s'au pogorita porumbu, ci Duchulu in chipu de porumbu; togmai asiă nu a fostu focu adeverat, ci singuru stralucirea focului. Mai susu se dice: „că căndu aru veni unu vento ce susține repede“; inse nu a fostu vento, ci susținătul s'au asemnatu unui ventu. — Pentru ce inse Ezechielu nu a primitu darul profetiei, prin unu ce, care s'ară și astenatul focului, ci prin-o carte? și pentru ce apostolul au primitu darul minunilor prin focu? Despre acelă se dice, că i-s'ară și datu in gura carte impăratata, in care era scrisu: plangere, cantare și vajeto, caru aru și statu scrisu și in launtru și din sfara; elu o a mancatu și s'au facutu in gura lui că mieră dulce. Pre apostoli inse acăstă nu-i intimpina, ci la densii se vediura limbi că de focu. Pentru ce acolo o carte plina de litere, aici limbi de focu? pentru că acelă avea sa mărgă că sa pedepsescă peccatele și se deplanga miserabilitatea jidovilor; — acestă inse au mersu că sa stergă peccatele lumii. Pentru acea, acelă a primitu o scrisoare, că sa pastreze memorie de patimile venitiorie, iéra acestă au primitu limbi că de focu, că

rește și care ele nu lăsă subscrism, ci scopul este că să subscrise și să capete un document al cărui cuprinsu lăsă înțelesu deplinu, înse chiar acestu scopu nu se ajunge, primindu-se votul separat.

Onorab. Camera! mai amu a dice numai unu cuvânt cu privire la votul separat, și a nome în privința subscrissorilor lui observă că dloru au semnat că raportatorii ai sectiunilor. Eu nu li recunoșcu acestu dreptu, că dloru să vina că reportatorii ai votului separat, pentru ea cestiunea acăstă n'au fostu acum desbatuta de osebi in sectioni. Acești domni făseseră raportatori ai sectiunilor resp. atunci cându se formulase testulu de mai nainte, atunci ei au reprezentat parerile sectiunilor, acum însă nu o potu reprezentă pentru ca nu au nici o insarcinare dela sectioni și prin urmăre nu prezentă de cău numai opinionea loru individuale. Alta observare ce amu sa facu este, ca de-si bine sciu cumca poziunea deputatilor este independentă, ca nimene nu are dreptul de influență asupr'a loru, ca deputati au dreptul de a-si manifestă liber convictionile loru; sciu însă si aceea, că densii au si detorintă, de cari, facia cu alegatorii loru, nu se potu subtrage. Nu sciu de că domoul dep. Máday, acolo unde si atunci cându fă alesu, datu au ore esprezisne vointiei sele, dea susțină parerea, că alegatorilor sei sa nu le sia permisă a face sa li-se redacteze în limbă loru documentele originali, ca acele sa sia autentice să nu. (Miscare in drépt'a) Se pare ca dora n'asiu si aplicatu bine disele mele, deci observă scurtu, ca de-si dlu deputatul are dreptul de-a vorbi precum av vorbitu, nu este însă oportună a face in contră intereselor alegatorilor sei. — A-siu avé inca multe de disu, dara nevrendu sa ostenește mai departe atenținea camerei, inchiau recomandandu emendamentul meu la §. 2 leg. not.

"Fed."

Clausiu 1 Maiu.

Precum dejă este conoscutu, conform legei, adunarea generală a comitetului cotense Colosi a fostu convocata pre 7 Maiu a. c. s. n. la Clusiu. Obiectele de pertractare au fostu între cele ordinarie, mai multe rescripte ministeriale privitorie la afacerile cotense, și unele de interesu generalu. Publicarea legilor sanctionate. Cereri comunale. Cereri de ale singuraticilor și cercerări municipale. —

Aceasta adunare său sessione fiindu ordinaria, unora se pare a nu avé nici o însemnatate mai mare; unii însă suntu

sa arda și nimicăsca peccatele lumiei. Cându focul cade pre spini, i nimicăsce pre acelă usioru. Togmai asiă și gratia Duchului săntu, usioru sterge peccatele oménilor. Judeii cei cerbicosi trebuiau sa fia preste acăsta consternati, sa tremure și pre celu ce dede Dărul să-lu adore, ci densii de nou aduse la lumină dilei nebuni'a loru, invinuindu-i cu beti'a „Sunt beti de mustu, diceau“ (Pap. 2. 13). Acum observă parerea cea de josu a oméniloru, și cea sublimă a angeriloru. Cându acesti au vedutu primita noastră inaltiendu-se, au saltat și au strigat: „Ridicati boieri portile văstre, ridicati ve porti vecinice, și va intra imperatul marirei“ (Ps. 23. 7) Omenii însă cându au vedutu pogorindu-se darurile Duchului săntu, dicu, ca cei ce le-au primitu sunta beti. Chiaru anotimpul nu-i aduce la tacere. Primavera nu este mustu, și atunci eră primavera.

Totusi sa contemplămu acum bunătatea lui Ddieu, și acea ce ne-a datu in locul mantoitorului. Elu primă parg'a genului nostru și ne-a dato pentru acea că equivalentu darurile săntului Duchu. Precum inimicii, cându, după unu resbelu indelungat, să încheiatu pacea, și dau garantii și amaneti: togmai asiă este și între genul omenescu și Ddieu. Acela trimisă că garantia și amanetul parg'a sea, — pre Iisusu, elu însă dete pre Duchulu săntu că garantia și amanetul. Ca

de opinione contraria, lăngă care alaturandu-ne și noi, potem constata, ca acelașă adunare său sessione cotense a fostu unu dintre cele mai însemnante dela constituirea comitetului cotense. — Aici s-a pertractat unu din obiectele cele mai interesante. A venită pre tapetu cercarea animei sia-cărui membru.

Acum s'au vedutu care membru a primitu missiunea de a se sacrifică bine-lui comunu și binelui poporului. — Acum pentru prim'a-data s'au datu ocazie comitetului in genere și sia-cărui membru in parte, că sa arete lumei și comitenților sei, ca este acelă, in care au potu cu siguritate a-si incredință sărtea sea, care venindu in necesitate său pericolu, va fi cu energie și zelo aperata.

A sositu dicemu momentulu că sia care membru punendu-mău pre anima, cu ceia lală se ieș din bosanariu și dopsă potinția se intinde ajutoriu fratelui și de-apropelui său peritoriu de fome!

Acum sa ne explicămu după ce in cotulu Clusiu in 3 cercuri procesuale s'a constatat, ca există fome etea, ilustră Sea comitele supremu contele Eszterházy a luatu dispozițiunile cele mai salutari pentru ajutoriul a loru 700 familii, carii s'au aflatu in gura mortii de fome. A dispusu Il. Sea pentru colecte binevoile, din carii s'au adunat, dorere numai preste 100 fl. a scrisu la Inaltul ministeriu pentru ajutoriu, căre a si binevoită a trame 500 fl. că doro si apoi totu de odata s'au declarat Inaltul ministeriu, ca este gală a trame o suma mai însemnată, din bugetul de unu milionu votu spre acestu scopu, pre lăngă mod ratul percentu de 6 fl. pre 4 ani, cu conditione, ca comitetul comitatense in solidum și in parte se garantie pentru sumă necessară,

Cuvenirea cu carea Il. Sea comitele supremu Eszterházy, a deschisu si dijona relevă indatorirea cea frumosă, ce a primitu sia-care membru asupr'a sea, precum si imbinarea ei cu scumpătate. Alusione la obiectulu ce era să urmeze.

Dupa cele usuate notariulu pri-mari Gyarmati, că referinte alu comisiunei permanente si alu adunarei, referidă pre rându obiectele prescripte la ordinea dilei. —

In acăsta comisiune suntemu norocosi a avé si români dintre cei mai destini și devotati binelui comunu: Dlu Secret. ministr. Vaid'a, protopresbiterii locali: G. Popu și V. Rosiescu si membru suplentu Capel. Gr. Chifă etc.

Cu dorere trebuimur se observămu, ca unu dintre cei mai energici și ze-

losi membri romani, Profesorele dela Universitate Dr. Silasi au si debuitu se absentie atât dela comisiunea permanentă, cătu si dela adunare generală, din cauza, ca inca nu s'a restaurat din morbul de versatu.

Inainte de tōte veni la ordine rescriptul ministeriale in privința ajutoriului respective a imprumutului pentru alinarea si sugraumarea fomei. Il. Sea presedintele provoca comitetul a si cu mare seriozitate la pertractarea acestui obiect; căci facându-se votarea si primindu-se obiectulu după cum lă recomandata comisiunea permanentă, atunci membri carii vor vota cu dă voru luă in solidum si separata obligație, făța cu regimul, asupr'a loru pentru sumă imprumutată. —

Asupr'a acestui obiect momentosu s'au incinsu o discusie seriouă si infocata — Unii membrii, intre cari Il. Sea directorul universității Aronu Berde si Moise Berde proprietari mare si fostu deputat dietală, au fostu contra primirei imprumutării. Altii pro, precum contele Bela Banffy si cont. Kemeny István. Dintre români pro au fostu mai toti, si antău a lăsatu cuvântul V. Rosiescu, care se alăpese la opinionea com. perm. că membru alu ei, dăra că atare precum in comisiunea asiă si aici se declară, ca primesc cu condiție, ca acestu ajutoriu sa nu se restranga numai pentru cele 3 cercuri, si pentru altele, unde s'ară ivi să s'au si ivită fomea precum in cercul Gileali. — Pro au vorbitu prot. G. Popu si secret. Vaid'a, acestu din urma inse propune numai 10 mii, pâna cându era decisu că imprumutul sa sia de 20 mii sa declară ince mai tardu, ca că unu care totu-déun'a a fostu pre lăngă si pentru binele poporului este pentru imprumutul propusu si sprinținit de majoritatea comisiunii si votădă pentru 20 mii. Contră a votat dlu adv. collense Petranu, carele a aratul, ca cu astfelui de imprumutării poporul mai tare se ingrenădă decâtua ajutoru, aducendo exemplul VII din anul 1868—9, de căndu nici pâna astăzi nu este lucrul impeditu. Din incidentele, ca secret. Vaid'a a fostu disu, ca nu voiesc a remane cu numele de rusine intre cei ce nu primescu, — s'au nascutu aprigi dispute personale, la care Vaid'a bine a reflectat, ca ori cum voru înfrumuseță lucrul, carii nu primescu, nu voiesc a ajută.

Presedintele declarându la tempu discusiunea de inchisa, anuncia votarea nominală. — Deci cîndu-se numele membrilor, unii votara cu „igen“ altii cu

„nem“ — Resultatul au fostu: 48 cu „igen“ si 25 cu „nem.“ —

Obiectele puse la ordinea dilei si pertractante au fostu multe tare, asiă inca de căndu nu l'aru si pertractat com. perm. si nu l'aru si prelucratu in opinionea sea, aru si potuta ocupă pre com. cotense nu 2 dile si pote septămâni intregi. — Intre obiectele puse la ordinea dilei au fostu mai multe rescripte ministeriale de interesu comunu, la toti dejă cunoscute, alttele privitorie la causele noastre comitatense. — Dintre cercerările municipale, merita pote a fi mentionata, cercerarea brasovenilor sasi, — care s'a primitu la protocolu cu neplacere (Crosszsalással) pentru tendințele separatiste si interesulu unilaterulu naționalu sasescu. —

Intre cererile comunale si private, merita a fi mentionata, cererea comunei magiore Batoș, prin care se răga a se aprobă conclusulu reprezentatiunii comunale, că salariul parochului sen, sa fie solvitu din venitulu comunale. — Prot. V. Rosiescu cu energie si motive tari a pledat pentru cererea comunei, care ca autonomă, intre marginile legei, precum este datoria si gata a contribui spre sustinerea personalului politicu asiă este indreptatită si contribu si dispune pentru sustinerea personalului ei bisericescu si scolaru, — dicindu ca este lucru dorerosu a vedé cum preotulu si invenitoriulu, carii suntu lumină si conducatorii poporului sub unu protestu fără baza lasându-se in voră sortitei, se postupunu si unui jurat simplus din satu. — Asemenea a vorbitu si prot. G. Popu. — Dara de graba, după argumentarea si cunoșcutulu protestu, la ocazie bine venita, ca „averea politica nu se poate amesteca cu cea confesionala sau eclesiastica, cererea s'au reieptat. —

Cu bucuria amu auditu mentionându-se despre cererile mai multor comune din cerculu procesuale Ormenis, in Câmpia, de sub conducerea zelosului românu, Stupinianu, care inca la siedintă precedenta s'a fostu rogatul pentru concesiunea că obligațiunile de statu oferite pentru scola, sa se transcrie pentru scola, si venitulu loru pentru totdeauna sa sia spre scopu scolaru, care cereri atunci transpunendu-se numitului domino jude cercuale, spre constatarea adeverulor, care cu scumpatea imbinându-si missiunea sea, a si substeroru la tempul seu totă aceste cereri, cari atându-se facute după totă formalitate, si protocoile ligate de către desu mentionatul domonu jude, — din partea comit. cotoșe s'au rezolvat favoritoriu.

(Va urmă)

Varietăți.

** Pentru scola. Inspectoratul reg. scolaru pentru fundulu regiu indigiteză intr'unu circulariu alu seu mai multe receintie pentru unu edificiu de scola si pentru fia-care scola in genere, care recerintia, apretiuindu-le si noi, le recomandă inspectiunilor noastre scolare spre cea mai serioză consideratiune, si adeca:

Localitățile de scola si invenitamentu au a se curati in totă diu'a si a se tienă cu rate; acolo unde aerul e corruptu prin apropierea reteradelor si de lipsa, că aceste in totă diu'a sa se desinfetidia.

Incaperele de scola suntu a se aerii si arteficiosu in totă diu'a, că copiii sa potă aspira aeru sanatosu. Sal'a de scola sa fia spatiosa si luminosa si lumină sa nu vina de döue părți ci numai din partea stânga a scolarilor si prin urmare sa nu le vina scolarilor directe in ochi.

Bancele de scola trebuie sa corespunda cu etatea si marimea scolarilor si unde bancele vecchi nu corespundu acestei receintie trebuie a se inlocui cu altele noi.

Lă construirea de scole noue e a se luă in consideratiune, că localitățile de scola sa fia radicate destulu, sa se potă ventila si bancele sa se asiedia in ordinea recerută, iera ferestrele sa aiba o marime corespondătoare cu localitatea de scola.

(Va urmă)

* Ioane Puteleanu, registrante la direcția fundului de desdăunarea pământului ardelenești; după suferințe de putene dile, repausă în 15 l. c. la 10 ore sără în etate de 39 ani.

In repausatul statutu a perduț unu funcțiunariu diligente și activu.

O mama vedova Catina Puteleanu, frati, surori și alte rudești din Năseaudu plângu perderea temporii cu anima de dureri sfâșiată.

Remasitile tropesci se voru inmortamentă în 17 l. c. la 4 ore după amédiu spitalulu misericordianilor stradă buclui viziváros după ritulu grecescu în cimitiru suburbanu numita. Fia-i tinerăna ușoară!

* Premie de cai. Cu datul 4 Maiu a. c. publica n. ministeriu reg. ung. de agricultura, industria și comerțul unu planu, după care se voru premiă iepe cu mansu sugatoriu bine nutrit, sanatos, tari și provideute cu insusiri de iepe bune de prasela cu premie dela 5 pâna la 80 galbeni; asemenea se voru premiă manse de 3 ani, care promitu insusirile susu amintite cu sume de 5—10 galbeni.

Comisiunea esmisa anume spre acestu scopu se va află la 23 Iuniu in Sepsi-Santru-Georgiu, la 27 Iuniu in Teac'a, la 2 Iuliu in Osiorheiu, la 9 Septembrie in Turda și la 4 Novembre a. c. in Sighișoara facendu cercetările necesare și impartiendu premiele obvenitore.

Doritorii de a obține atare premie se facu deci atenti la circulariul amintit și voru face bine a se informă despre totă detaiurile circulariului spre a potă corespunde și în formă tuturor cerintelor.

* Prussia iéra face — carnavali. „Ruski mir“ serie: din isvoru siguru amu afătu ca in Lituani'a suntu unu numeru considerabilu de agenti prusiani. Acești a cumpera cu pretiuri mari porci și cai. Porci, de cari s'au vendutu in anulu trecutu cu căte 15 ruble de argintu, s'au manatu in anulu acesta la Prussia cu căte 30—35 ruble de argintu. Caii au o treccere enormă, fia cătu de slabii, numai sa aiba o anumita marire. Cumperatorea de porci se face și asiă, că liberatiiile sa se faca numai in anul viitoru. Cautarea cea mare a porcilor se esplica numai prin impregurarea, ca intendantură prusiana are de cugetu sa faca provisuni mari de carnati cu mazere.

* Multiamita publica. Pentru cordialele cuvinte de consolare, ce ni s'au exprimat din diverse părți la mōrtea preiubitului nostru tata, resp. socru

Franciscu Slab'a,

precum și pentru numeros'a și onorific'a sea concomitare la locul de repausu eternu, aducem printr'acătia tuturor multiamita nostra cea mai intimă.

An'a Slab'a mar.
Candrea.

Ioanu Candrea.

Prim'a adunare generala ordinaria a institutului de creditu și de economii „ALBIN'A“

tinuta la Sabiu in localulu Asociatiunei transilvane in 25 Martiu 1874.

(Urmare)

Contul bilantului.

Active.

Starea casei in numerarui
la centrala 6084 fl. 28 cr.
la reuniunile de creditu 2222 fl. 86 cr.

Capitalu de actiuni.
rate restante 8307 fl. 14 cr.

Proftoiu.
cambie de banca 165,783 , 78 ,
cambie și obliga-

tiuni dela reuniuni
de creditu 164,633 , 71 ,

Imprumatori de char-

chia de valore 330,417 , 49 ,

Charhie de valore proprii.
după consemnarea B. 18,364 , 79 ,

Monete.

dupa cursulu dela	
31 Decem. 1873:	
387 # à 5 fl.	
35 cr.	2070 , 45 ,
42 1/2 bucati de 20	
franci à 9 fl. 02 cr.	383 , 35 ,
	2453 , 80 ,
Debitori	2092 , 87 ,
Spese de fundare a	
centralei și filiale-	
loru	12,050 , 40 ,
dupa amortisare de	
	2610 , — ,
	9,440 , 40 ,
Tiparituri și cărti .	1,517 , 09 ,
dupa amortisare de	
	901 , 36 ,
	615 , 73 ,
Mobilierul	2654 , 40 ,
dupa amortisare de	
	265 , 44 ,
	2388 , 96 ,
Interese transitive .	3098 , 92 ,
	Sum'a 454,700 fl. 10 cr.

Sabiu, 31 Decembre 1873
Alessandro Mocioni m. p.,
presedinte.

Ioanu Hannia m. p.,
membru de consiliu
Bilantiul presentu s'a esaminatu de
subscrisii și s'a gasit.

Sabiu, 22 Martiu 1873.
Augustu Senor m. p.

Passive.

Capitalu de actiuni	
3000 actiuni à	
100 fl.	300,000 fl. — cr.
Depozite pentru fru-	
ptare	70,167 fl. 12 cr
Creditori	10,842 fl. 84 cr
Fondurile de garantia	
ale reuniuilor de	
crediti	43,590 fl. 50 cr.
Interesele fondurilor	
de garantia	1931 fl. 98 cr.
Fondulu de rezerva .	4419 fl. 66 cr.
Profitu curat	23,747 fl. 99 cr.
	Sum'a 454,700 fl. 10 cr.

Visarionu Romanu m. p.
director.

Gustavu Ludwig m. p.
comptabilu.

In consonantia cu cărtile institutului
purtate in deplina ordine.

Ioanu Bradu m. p.
Georgiu Mateiu m. p.

Contul profitului și perde-

riloru.

Debet.

Interese pentru depozite spre fru-	
ptare	4230 fl. 06 cr.
pentru fondurile de ga-	
rantia ale reuniuilor	
de crediti	1933 fl. 44 cr.
pentru imprumutori	
luate pre efecte	403 fl. 89 cr.
	6567 fl. 39 cr.

Spese.

Salarie, chiria, porto,	
competitie de tim-	
bru, inserate	11,231 fl. 37 cr.
Spesele reuniuilor de	
crediti	2917 fl. 14 cr.
marce de presentia	410 fl. — cr.
	14,558 fl. 51 cr.

Contributiune

Amortisatii

din spesele de fun-

dare

din tiparituri și cărti

din mobilie

scadere de cursu la

charhie de valore

pretensiuni dubiose

####